

Δηόσια Συζήτηση

«Το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα & το Μέλλον της Ευρώπης»

12 Ιανουαρίου 2005

Αθήνα, Ζάππειο

Η δημοσιογράφος Μαρία Χούκλη άνοιξε τη συζήτηση, θέτοντας τα παρακάτω γενικά ερωτήματα σχετικά για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα:

- Είναι το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα μια συνθήκη που απλά απεικονίζει τις σχέσεις δυνάμεων Κρατών-Μελών ή θεραπεύει το δημοκρατικό έλλειμμα της Ε.Ε.;
 - Αποτελεί το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα ένα ποιοτικό άλμα προς τα εμπρός;
 - Θα αναπτύξει κεντρομόλους δυνάμεις ή φυγόκεντρες;
 - Συμβάλλει το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα στην αντιμετώπιση των μεγάλων προβλημάτων των καιρών μας, όπως π.χ. η μετανάστευση ή το περιβάλλον;
- Στην ομιλία του, ο Υφυπουργός Εξωτερικών Γιάννης Βαληνάκης επισήμανε τον διπτό χαρακτήρα της Συνταγματικής Συνθήκης, η οποία έχει στοιχεία Συνταγματικού χαρακτήρα, αλλά παραμένει μια συνθήκη ανάμεσα σε Κράτη-Μέλη.

Αναπόφευκτα, το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα έχει ένα συμβιβαστικό τόνο όπως προκύπτει από την διαδικασία διαπραγμάτευσης. Στη συνέχεια, αναφέρθηκε στις δράσεις που σκοπεύει να αναλάβει η κυβέρνηση προς ενημέρωση των πολιτών σχετικά με το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα και προχώρησε σε μία συνοπτική παρουσίαση των καινοτομιών που εισάγει το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα:

- Το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα είναι πιο λειτουργικό, μια και απλουστεύεται και

διευκολύνεται ο τρόπος λήψης των αποφάσεων στο Συμβούλιο.

- Είναι πιο δημοκρατικό, ενισχύει τη διαφάνεια και έρχεται πιο κοντά στον

πολίτη. Με τη Χάρτα των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ενισχύεται η κοινωνική διάσταση (αναφορά σε κοινωνική αλληλεγγύη, πλήρη απασχόληση κτλ.) ενώ για πρώτη φορά προβλέπεται ότι 1 εκατομμύριο πολίτες μπορούν να αναλάβουν πρωτοβουλία να υποβάλλουν νομοθετική πρόταση

- Θέτονται οι αρχές για μια πιο ισχυρή Ε.Ε. σε διεθνές επίπεδο με την

εισαγωγή του Υπουργού Εξωτερικών της Ε.Ε., αλλά και τη ρήτρα αμοιβαίας αλληλεγγύης.

- Παράλληλα, ενισχύεται η κοινή διαχείριση των εξωτερικών συνόρων και

εντάσσεται η πολιτική του τουρισμού στις πολιτικές υποστήριξης της Ε.Ε., σημεία ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για την Ελλάδα,

Αναφερόμενος στην επικύρωση του Ευρωπαϊκού Συντάγματος και στα δημοψηφίσματα που επίκεινται σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, ο κ. Βαληνάκης σχολίασε ότι αναπόφευκτα κάποια δημοψηφίσματα θα είναι πιο δύσκολα από άλλα.

Όμως τόνισε την ανάγκη να αποκλειστεί το ενδεχόμενο επαναδιαπραγμάτευσης με το Κράτος-Μέλος που μπορεί να απορρίψει τη συνθήκη και τα υπόλοιπα Κράτη-Μέλη να προχωρήσουν μπροστά, σε στενότερη συνεργασία. Σε αυτή την

περίπτωση, η Ελλάδα, θα πρέπει να ανήκει στην ομάδα των πρωτοπόρων χωρών.

Στη εισήγηση της, η βουλευτής του ΠΑΣΟΚ και πρώην Επίτροπος Άννα Διαμαντοπούλου επικεντρώθηκε σε τρία σημεία:

1. Στη σχέση Ευρωπαϊκού Συντάγματος και εξελίξεων στον ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο. Τόνισε ότι το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα κάνει σημαντικά βήματα προς μια πιο λειτουργική, αποτελεσματική και δημοκρατική Ευρώπη, αλλά τα βήματα αυτά γίνονται σε τομείς και πολιτική που έχουν ήδη μια νομοθετική βάση και συγκεκριμένες διαδικασίες. Αντίθετα, στους τομείς της εξωτερικής πολιτικής, της άμυνας και της οικονομικής πολιτικής δεν έχουν υπάρξει ρυθμίσεις για κοινή δράση σε ευρωπαϊκό επίπεδο, παρόλο που η ανάδυση οικονομικών και εμπορικών πόλων διεθνώς (π.χ. Ινδία, Βραζιλία, Κίνα) την καθιστούν επιτακτική.

2. Αναφερόμενη στον κίνδυνο μιας απόρριψης του Συντάγματος από κάποια χώρα σε δημοψήφισμα, επανέλαβε την πρόταση του πρώην Επιτρόπου Ανταγωνισμού Mario Monti: δηλαδή να ενημερωθούν οι πολίτες ότι μετά από το δημοψήφισμα για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, θα υπάρξει ένα δεύτερο, το οποίο θα θέτει το ερώτημα αν η συγκεκριμένα χώρα θέλει να παραμείνει στην Ε.Ε. ή όχι.

3. Τέλος, η κα Διαμαντοπούλου αναφέρθηκε στη σχέση εθνικής και ευρωπαϊκής συνείδησης των πολιτών. Σχολίασε ότι ουσιαστικά δεν υπάρχει Ευρωπαίος πολίτης και σε αυτό ευθύνονται σε μεγάλο ποσοστό οι εθνικοί πολιτικοί οι οποίοι παρουσιάζουν την Ε.Ε. και τις «Βρυξέλλες» μια αρνητική χροιά και παρουσιάζουν το εθνικό συμφέρον σε ανταγωνιστική σχέση με το ευρωπαϊκό. Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΚΚΕ κ. Αντώνης Σκυλάκος, στην ομιλία του εξέφρασε την αντίθεση του προς το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα και γενικότερα τις πολιτικές της Ε.Ε., την οποία χαρακτήρισε μία ένωση δυνάμεων που προωθεί τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα και αναιρεί κοινωνικά δικαιώματα. Κατά συνέπεια, προέβλεψε ότι θα υπάρξουν διαδηλώσεις και ανατρεπτικά κινήματα. Ο κ. Πάνος Τριγάζης, Υπεύθυνος διεθνών Σχέσεων του Συνασπισμού, μίλησε υπέρ ενός πανευρωπαϊκού δημοψηφίσματος και τόνισε ότι η θέση του ίδιου και του κόμματος του είναι υπέρ ενός Ευρωπαϊκού Συντάγματος αλλά κατά της συγκεκριμένης Συνταγματικής Συνθήκης, η οποία δεν οδηγεί σε περισσότερη και ουσιαστικότερη πολιτική ενοποίηση.

Τέλος ο πρόεδρος του ΕΛΙΑΜΕΠ Λουκάς Τσούκαλης έκλεισε τη συζήτηση με τα εξής σχόλια:

- Επισήμανε ότι η Συνταγματική Συνθήκη ή Ευρωπαϊκό Σύνταγμα διακηρύσσει αρχές αλλά βασικά περιγράφει ένα νομικό και θεσμικό πλαίσιο για τη λήψη των αποφάσεων και δεν προδικάζει αποφάσεις.

- Τόνισε ότι η Συνταγματική Συνθήκη αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προς μια πιο λειτουργική, πιο αποτελεσματική και λίγο πιο δημοκρατική Ευρώπη, όμως δεν αποτελεί μια συνταρακτική αναθεώρηση των προηγούμενων συνθηκών, όπως ήταν π.χ. η συνθήκη του Μάαστριχτ.

- Τέλος, επισήμανε ότι είναι αναμενόμενο η Συνταγματική Συνθήκη να μην έχει προκαλέσει μεγάλη δημοσιότητα συζήτηση στις ευρωπαϊκές χώρες και ενθουσιασμό στους πολίτες, τους οποίους απασχολούν πρακτικά θέματα που αγγίζουν τη ζωή τους. Το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα μπορεί να προκαλέσει το ενδιαφέρον των

πολιτών μόνο ως μέσο που θα φέρει στο προσκήνιο μια ουσιαστική πολιτική συζήτηση για το μμμέλλον της Ευρώπης, με συγκεκριμένες πολιτικές επιλογές.